

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30550/2023
29.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Драгане Миросављевић и Марије Терзић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Пазару Гж 1183/19 од 02.04.2020. године, у седници одржаној 29.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Пазару Гж 1183/19 од 02.04.2020. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Пазару Гж 1183/19 од 02.04.2020. године у ставу првом изреке тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 25539/16 од 04.04.2017. године

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 97.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 25539/16 од 04.04.2017. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 04.04.2017. године, као дана пресуђења до исплате (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 103.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став други изреке).

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Гж 1183/19 од 02.04.2020. године, усвојена је жалба тужене и преиначена пресуда Првог основног суда у Београду П 25539/16 од 04.04.2017. године у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен

тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 04.04.2017. године, као дана пресуђења до исплате и одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став први изреке). Одбијена је жалба тужиоца изјављена против става другог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 25539/16 од 04.04.2017. године (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих разлога прописаних законом, са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд сматра да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 - други закон), да се ревизија тужиоца сматра изузетно дозвољеном ради потребе уједначавања судске праксе, па је донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као припадник војске био ангажован у борбеним дејствима приликом НАТО бомбардовања и то у периоду од 03.04.1999. године до 26.06.1999. године, те се током 2014. и 2015. године обраћао лекарима због свог психичког стања, које је било последица поменутог ангажовања у рату, па је лекар специјалиста дана 08.04.2014. године констатовао да је код тужиоца дошло до посттрауматског стресног поремећаја, због чега је добио адекватну терапију. Утврђено је да лечење тужиоца није завршено и да траје и данас, као и да је као последица учествовања у рату код тужиоца дошло до значајних психичких тегоба које су узроковале умањење животне активности тужиоца, које је налазом и мишљењем судског вештака утврђено на 11%. Болест код тужиоца је добила коначни облик дана 21.07.2015. године. Тужба је поднета 16.06.2014. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је болест код тужиоца констатована 08.04.2014. године, да је добила коначни облик 21.07.2015. године када је према налазу и мишљењу вештака тужилац сазнао за штету, а тужба је поднета 16.06.2014. године, па је закључио да потраживање тужиоца у конкретном случају није застарело у смислу одредбе члана 376. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је приликом оцене приговора застарелости потраживања закључио да се не може прихватити, као правилан, закључак првостепеног суда. Наиме, имајући у виду да је утврђено да се код тужиоца психички проблеми јављају током 2014. године, као последица учествовања у рату 1999. године, а да је тужба у овом предмету поднета 2014. године, произлази да је потраживање тужиоца застарело. Другостепени суд сматра да је протекао објективни рок од 5 година од настанка штете.

Врховни суд налази да су основани ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда приликом оцене приговора застарелости потраживања.

Према члану 376. Закона о облигационим односима потраживање накнаде проузроковане штете застарева за 3 године када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило. У сваком случају ово потраживање застарева за 5 година од када је штета настала.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, за правилну оцену приговора застарелости потраживања, неопходно је утврђење тренутка када је оштећени сазнао за штету и лице које је штету учинило. Сазнање за штету подразумева сазнање не само да је штета настала, већ и сазнање о њеном обиму. Ово сазнање оштећени не може имати пре него што му, након завршетка лечења, буде саопштено да је болест добила коначан облик. Како је у поступку утврђено да је тужиочева болест добила коначан облик 21.07.2015. године, а како је тужба поднета 16.06.2014. године, то рокови застарелости из члана 376. Закона о облигационим односима нису протекли и припада му накнада штете због претрпљених душевних болова због умањења животних активности. При томе, законски заступник тужене није имао примедбе на налаз вештака, нити је приступио на рочиште на коме је вештак (након укидања претходне првостепене пресуде) остао при налазу, а био је уредно позван.

Како је побијаном другостпеном одлуком, погрешном применом материјалног права преиначена првостепена пресуда, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Имајући у виду да је тужилац успео у поступку по ревизији, применом члана 153. и 154. ЗПП припадају му трошкови ревизијског поступка којима је био изложен. Висина трошкова одмерена је у укупном износу од 97.000,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 18.000, 00 динара, на основу Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката, као и трошкови судских такси на ревизију 31.600,00 и одлуку о ревизији у износу од 47.400,00 динара према Таксеној тарифи из Закона о судским таксама.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић